

Ny matris till ...

Lärohandledning Åk 1, 2 och 3

Karin Fällman-Bajagić
Christina Hansson
Susan Nieland

Sanoma Utbildning

SANOMA UTBILDNING

Postadress: Box 38013, 100 64 Stockholm
Besöksadress: Rosenlundsgatan 54, Stockholm
www.sanomautbildning.se
info@sanomautbildning.se

Order/Läromedelsinformation

Telefon: 08-587 642 10

Redaktion: Mia Söderberg

Projektleddning och redaktör: Karin Lönnqvist/Långnäs Bokprojekt

Grafisk form: Anette Hedberg/AH Form

Matrisen ingår i nedanstående titlar och får enbart användas tillsammans med dem för undervisning i egen klass.

ZickZack 1 Skrivrummet Lärohandledning ISBN: 978-91-523-2977-1

ZickZack 2 Skrivrummet Lärohandledning ISBN: 978-91-523-3388-4

ZickZack 3 Skrivrummet Lärohandledning ISBN: 978-91-523-4637-2

© 2021 Karin Fällman-Bajagić, Christina Hansson, Susan Nieland och Sanoma Utbildning AB, Stockholm

Kopieringsförbud! Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt. Kopiering, utöver lärares rätt att kopiera för undervisningsbruk enligt Bonus Copyright Access avtal, är förbjuden. Sådant avtal tecknas mellan upphovsrättsorganisationer och huvudman för utbildningsanordnare, t.ex. kommuner/universitet. För information om avtalet hänvisas till utbildningsanordnarens huvudman eller Bonus Copyright Access. Den som bryter mot lagen om upphovsrätt kan åtalas av allmän åklagare och dömas till böter eller fängelse i upp till två år samt bli skyldig att erlägga ersättning till upphovsman/rättsinnehavare.
Undantag från kopieringsförbudet: Sidor märkta ”Kopiering tillåten”.

ZickZack 1–3, svenska och svenska som andraspråk

Matris för bedömning av tala, läsa, skriva samt söka och återge information

Elevers namn _____

TALA

	AVSTÄMNING A	AVSTÄMNING B	AVSTÄMNING C	KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV KUNSKAPER för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3.
SAMTAL <ul style="list-style-type: none"> • Lyssnar? • Väntar på sin tur? • Deltar? • Ställer frågor? • Frågar/ber om förtydliganden? • Framför åsikter? • Kommenterar? 				Eleven samtalar / visar ett grundläggande ordförråd i samtal om elevnära frågor och ämnen och ställer frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter.
BERÄTTANDE <ul style="list-style-type: none"> • Berättar tydligt, begripligt, varierat, medvetet, strukturerat, anpassat till åhöraren? 				När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att det huvudsakliga innehållet tydligt framgår.
INSTRUKTIONER <ul style="list-style-type: none"> • Ger och tar? • Klarar ett/flera steg? • Förtydligar? • Frågar/ber om förtydliganden? 				Dessutom ger och tar eleven enkla muntliga instruktioner. Eleven uppmärksammar när språkliga missförstånd uppstår och ber då om förtydliganden.

Svart = både sva och sv

Grönt = sva

Lila = sv

SKRIVA

	AVSTÄMNING A* Eleven börjar skriva för att uttrycka sig.	AVSTÄMNING B* Eleven skriver kortare texter med enkelt innehåll.	AVSTÄMNING C* Eleven skriver längre texter med handling och innehåll.	KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV KUNSKAPER för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3.
BOKSTÄVER, ORD OCH MENINGAR <ul style="list-style-type: none"> Formar bokstäverna korrekt? Skriver läsligt? Kan använda ett tangentbord? Bygger ord och meningar? 	☐ Eleven har skrivriktningen klar för sig. ☐ Eleven utforskar skrivandet genom att använda versaler och/eller gemener. ☐ Eleven gör ofta mellanrum mellan orden.	☐ Eleven skriver så att texten är läslig för eleven själv och andra. ☐ Eleven använder de flesta versaler och gemener på ett korrekt sätt. ☐ Eleven gör mellanrum mellan orden.	☐ Eleven skriver läsligt med gemener och versaler.	Eleven skriver enkla texter med läslig handstil och med digitala verktyg.
INTERPUNKTION <ul style="list-style-type: none"> Använder stor bokstav, punkt, frågetecken? 	☐ Eleven bildar oftast meningar men markerar dem inte med stor bokstav och punkt mer än sporadiskt.	☐ Eleven visar förmåga att markera meningar med stor bokstav och punkt.	☐ Eleven markerar meningar med stor bokstav, punkt och frågetecken i egna texter.	I texterna använder eleven stor bokstav, punkt och frågetecken ...
STAVNING <ul style="list-style-type: none"> Segmenterar? Stavar vanliga ord, ljudenliga ord, ljudstridiga ord korrekt? Känner till stavningsregler? 	☐ Eleven kopplar ihop i stort sett alla bokstavs ljud med bokstäver.	☐ Eleven kan stava några för eleven vanligt förekommande ord.	☐ Eleven kan stava för eleven vanliga ord.	... samt kan stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter.
BERÄTTANDE TEXTER <ul style="list-style-type: none"> Är medveten om mottagaren? Är tydlig? Berättar med struktur? Varierar meningsbyggnad och ordval? 	☐ Eleven prövar att skriva för att kommunicera.	☐ Eleven skriver text för att kommunicera.	☐ Eleven skriver berättande texter med inledning, händelseförlopp och avslutning. / röd tråd och i huvudsak fungerande innehåll.	De berättande texter eleven skriver har en tydlig inledning, handling och avslutning / enkel röd tråd och i huvudsak fungerande handling.

* Avstämning A, B och C enligt Skolverkets matriser.

Svart = både sva och sv

Grönt = sva

Lila = sv

LÄSA

	AVSTÄMNING A*	AVSTÄMNING B*	AVSTÄMNING C*	KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV KUNSKAPER för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1.	KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV KUNSKAPER för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3.
<p>AVKODNING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifierar ljud? • Känner igen bokstäver? • Ljudar? <p>FLYT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Känner igen ord, orddelar, rim ...? • Ser mönster i ord och meningar? • Tar hjälp av innehåll och meningsbyggnad för att skapa mening? 	☐ Eleven namnger i stort sett alla bokstäver och vet hur de låter. ☐ Eleven urskiljer ord i meningar. ☐ Eleven läser ord och enkla meningar med hjälp av logografisk helordsläsning och ljudningsstrategin.	☐ Eleven är fortfarande beroende av ljudningsstrategin, men läsningen börjar automatiseras allt mer med hjälp av ortografisk helordsläsning. ☐ Eleven läser enkla meningar med flyt.	☐ Eleven läser texter med flyt och förståelse där ortografisk helordsläsning är den dominerande avkodningsstrategin. ☐ Eleven utnyttjar den mer avancerade ljudningsstrategin vid okända eller komplicerade ord.	<p>Eleven läser meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt.</p>	<p>Eleven läser bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt.</p>
<p>FÖRSTÅELSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korrigerar sig själv? • Använder läsförståelsestrategier? • Identifierar texttyp? • Urskiljer viktigt innehåll? • Svarar på frågor? • Återger innehåll? • Kommenterar? <p>RESONEMANG</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deltar i samtal om innehåll, teman, budskap? • Gör kopplingar? • Gör egna reflektioner? 	☐ Eleven prövar att läsa om och korrigera sig själv på lärarens uppmaning. ☐ Eleven visar förståelse för innehållet vid <i>egen högläsning</i> genom att <i>utifrån sina egna referensramar</i> kommentera och återge något av det lästa. ☐ Eleven visar förståelse för innehållet vid <i>lärarens högläsning</i> genom att samtala om innehållet och jämföra med egna erfarenheter.	☐ Eleven stannar upp i läsningen när det uppstår problem med förståelsen av ord och sammanhang. ☐ Eleven läser för det mesta om och korrigerar då sig själv vid behov. ☐ Eleven visar förståelse för texters innehåll genom att återge delar av innehållet och besvara frågor. ☐ Eleven börjar använda olika förståelsestrategier som att leta efter ledtrådar, dra slutsatser och göra förutsägelser under och efter läsningen.	☐ Eleven korrigerar sig själv vid behov. ☐ Eleven högläser elevnära faktatexter och återger innehållet muntligt. ☐ Eleven högläser elevnära skönlitterära texter och återger handlingen muntligt. ☐ Eleven drar slutsatser och gör förutsägelser under och efter läsningen. ☐ Eleven läser längre texter på egen hand och visar förståelse för innehållet genom att besvara frågor.	<p>Eleven återger och kommenterar någon del av innehållet och visar begynnande läsförståelse.</p> <p>Med stöd av bilder eller frågor uppmärksammar eleven när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv.</p> <p>I samtal om texter som eleven lyssnat till för eleven enkla resonemang om texternas tydligt framträdande innehåll och jämför detta med egna erfarenheter.</p>	<p>Eleven kommenterar och återger delar av innehållet och visar grundläggande läsförståelse.</p> <p>Eleven för också enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.</p>

* Avstämning A, B och C enligt Skolverkets matriser.

Svart = både sva och sv

Grönt = sva

SÖKA OCH ÅTERGE INFORMATION

	AVSTÄMNING A	AVSTÄMNING B	AVSTÄMNING C* Eleven skriver längre texter med handling och innehåll.	KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV KUNSKAPER för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3.
INFORMATIONSSÖKNING • Hittar information i bilder, filmer, intervjuer, texter, tabeller och diagram?			☐ Eleven söker och hämtar information från någon anvisad källa.	Eleven söker information ur någon anvisad källa ...
BESKRIVANDE TEXTER • Återger skriftligt? • Strukturerar innehållet? • Bygger tydliga och begripliga meningar? • Använder ämnesspecifika ord? • Inkluderar bilder?			☐ Eleven skriver beskrivande texter där innehållet klart framgår. / innehållet blir begripligt.	... och återger grundläggande delar av informationen i enkla faktatexter. Texterna innehåller egna formuleringar och grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet klart framgår. / blir begripligt.

* Avstämning C enligt Skolverkets matris för Skriva.

Svart = både sva och sv

Grönt = sva

Lila = sv